

WYBRANE PROGRAMY CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

Kształcenie obywatelskie w szkole samorządowej (KOSS) – program i podręczniki do nauczania wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum, opracowane z wykorzystaniem metod aktywizujących uczniów. Program KOSS został wyróżniony przez Ministra Edukacji Narodowej, a za jego wprowadzenie CEO otrzymało odznakę honorową za zasługi dla oświaty.

Szkoła z klasą – program dla szkół, które starają się realizować zasady: dobrze uczyć każdego ucznia, sprawiedliwie oceniać, uczyć myślenia i rozumienia świata, rozwijać społecznie, pomagać uczniom uwierzyć w siebie, przygotować ich do przyszłości. Tytuł ten otrzymało ponad 5000 szkół. W ramach programu prowadzone są projekty: „Akademia Szkoły z klasą”, „Lego, cogito, ago”, „Nauczyciel z klasą”. Program realizowany z „Gazetą Wyborczą”.

Szkoła ucząca się (SUS) – sieć szkół, które z pomocą CEO wprowadzają do swojej pracy system zapewniania jakości. Podstawy działania szkół to: współpraca zespołów nauczycielskich, określanie celów i monitorowanie efektów własnej pracy, refleksja nad praktyką organizacyjną, dydaktyczną i wychowawczą. Program prowadzony z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności.

Akademia Szkoły uczącej się – szkolenia skierowane do nauczycieli i rad pedagogicznych. Kursy dotyczą m.in. oceniania kształtującego, aktywizujących metod nauczania, oceny pracy nauczyciela i edukacji obywatelskiej. Część szkoleń Akademii SUS odbywa się przez internet.

Ślady przeszłości, uczniowie adoptują zabytki – dzieci i młodzież poszukują w swojej miejscowości ciekawych śladów przeszłości i podejmują się opieki nad nimi. Współpracując z lokalnymi władzami i instytucjami kultury, zabiegają o ich renowację, przywracają pamięci zapomniane obiekty i ludzi z nimi związanych. Program prowadzony z Narodowym Centrum Kultury i Fundacją Bankową im. Leopolda Kronenberga.

CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa, tel./fax. (+48 22) 875 85 40
e-mail: ceo@ceo.org.pl ■ www.ceo.org.pl

Lokalne koalicje na rzecz edukacji

Doświadczenia uczestników programów Centrum Edukacji Obywatelskiej

Przez ponad 10 lat gminy z całej Polski uczestniczyły w programie **POST (Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego)** realizowanym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Tworzyły wspólną koncepcję lokalnej oświaty w przekonaniu, że jest to potrzebne zarówno gminie, jak i dzieciom. Wzmocnienie związku szkół ze społecznością lokalną służy mieszkańcom i szkołom, a przy tym pomaga rozwiązywać problem barier edukacyjnych.

Dyskusja nad oświatą w środowisku lokalnym, rozmowa o tym, jaka jest, a jaka powinna być edukacja naszych dzieci, a także pokazanie rodzicom, w jaki sposób mogą ją wesprzeć – jest naszym największym osiągnięciem – mówią uczestnicy programu POST.

Program finansowany ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich oraz Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Publikacja przeznaczona jest dla **członków wspólnot lokalnych, którzy chcą aktywnie uczestniczyć w tworzeniu polityki oświatowej w swojej miejscowości** oraz pragną, by ich szkoły otworzyły się na życie społeczności lokalnej.

Kto może być zaangażowany w tworzenie lokalnej polityki oświatowej?

- władze samorządowe
- rządowa administracja oświatowa
- dyrektorzy szkół i innych placówek
- nauczyciele i wychowawcy
- uczniowie
- rodzice
- pracodawcy
- urzędy pracy
- lokalne oddziały związków zawodowych nauczycieli
- kościoły i związki wyznaniowe
- stowarzyszenia i inne organizacje społeczne
- inne lokalne instytucje oraz lokalni liderzy

Spis treści

Dla kogo jest ta publikacja?	str. 2
Wstęp	str. 3
Czym jest POST?	str. 4
Co się wydarzyło w programie <i>POST- Strategia dla naszych dzieci?</i>	str. 5
<i>Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej – nowa odsłona POST</i>	str. 7
Prezentacje uczestników programu <i>POST – Strategia dla naszych dzieci</i>	str. 8
Materiały pomocnicze dla samorządów	str. 16

Najbardziej jesteśmy zadowoleni z tego, że niektóre pomysły, zrealizowane wspólnie po raz pierwszy, stały się dziś cyklicznymi wydarzeniami w kulturze i edukacji zarówno poszczególnych gmin, jak i całego powiatu elckiego.

Julia Burba, powiat elcki

**Strona internetowa programu *POST – Strategia dla naszych dzieci:*
www.ceo.org.pl/post**

Materiał 4. Raport z II Lokalnego Forum Oświatowego w Jasienicy Rosielnej

1. Jakie najważniejsze informacje uzyskano od uczestników lokalnego forum oświatowego?

Spotkanie odbyło się 24 maja 2007 r. w szkole w Jasienicy Rosielnej. Uczestniczyli w nim przedstawiciele wszystkich miejscowości z gminy Jasienica Rosielna. Podczas pracy w dwóch grupach uczestnicy forum oświatowego wyrazili następujące oczekiwania w związku z udziałem w programie POST:

- złożenie wniosku do organu prowadzącego o powołanie oświatowego organu doradczego i zaproszenie go do pracy w Komisji Oświatowej Rady Gminy,
- oddelegowanie jednego pracownika urzędu gminy do zbierania informacji o dostępnych funduszach dla oświaty oraz przeszkolenie go z zakresu pisania wniosków i projektów miękkih lub poszerzenie zakresu obowiązków pracownika przeszkolonego w zakresie wnioskowania o środki unijne,
- pozyskanie do koalicji na rzecz oświaty ludzi z autorytetem i poczuciem odpowiedzialności za stan oświaty w gminie.

2. Jakie instytucje zostały zaangażowane do pracy na II Forum Oświatowym?

W II forum wzięli udział: dyrektorzy oraz przewodniczący Rad Rodziców wszystkich placówek oświatowych z terenu gminy, rodzice i lokalni przedsiębiorcy. W spotkaniu uczestniczył również sołtys wsi Jasienica Rosielna.

3. Przebieg i zakres działań II Forum Oświatowego.

W pierwszej części spotkania koordynator przypomniał, co wydarzyło się podczas poprzedniego forum. Następnie uczestnicy opracowali w dwóch zespołach zadaniowych model idealnego absolwenta szkoły, odpowiadając na pytanie: Jakie kompetencje (z zakresu wiedzy, umiejętności, pożądanych postaw) powinien posiadać absolwent szkoły w Jasienicy Rosielnej? Na podstawie odpowiedzi sformułowano cele strategiczne według szczegółowych wytycznych. Ostatnia część spotkania poświęcona była uporządkowaniu wybranych celów według możliwości i potrzeb ich realizacji.

4. Jakie wnioski lub plany na przyszłość zostały sformułowane podczas lokalnego forum oświatowego?

Należy pozyskać informacje od rodziców, nauczycieli i uczniów z terenu całej gminy dotyczące ich oczekiwań i potrzeb w zakresie lokalnej oświaty oraz szeroko poinformować mieszkańców gminy o celach strategicznych wypracowanych podczas forum oświatowego.

Material 2. Przykładowe pytania z ankiety dla rodziców w Gminie Koszęcin

1. Jakie oczekiwania ma Pani/Pan wobec szkoły, do której uczęszcza dziecko?
.....
2. Czy według Pani/Pana powinny być organizowane nieodpłatne zajęcia pozalekcyjne?
 tak (jakie?)..... nie
3. Czy Pani/Pana dziecko bierze udział w wycieczkach szkolnych?:
 tak nie (dlaczego?)
3. Co według Pani/Pana powinien zrobić samorząd terytorialny, by dzieci i młodzież w naszej gminie miały większe szanse rozwoju i szersze możliwości edukacyjne?
.....
4. Czy Pani/Pana zdaniem w szkole potrzebny jest:
pedagog: TAK NIE NIE MAM ZDANIA
logopeda: TAK NIE NIE MAM ZDANIA
psycholog: TAK NIE NIE MAM ZDANIA
 Inne osoby (jakie?)

Material 3. Przykładowe pytania z ankiety dla uczniów w Gminie Koszęcin

1. Twoje zainteresowania:
.....
2. Gdyby istniała możliwość wyboru zajęć pozalekcyjnych, w jakich zajęciach chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć?
 sportowe (jakie?) przedmiotowe (jakie?).....
 artystyczne (jakie?) inne (jakie?).....
3. Ile czasu mogłabyś/mógłbyś poświęcić na udział w takich zajęciach?
 1-3 godzin tygodniowo 1-3 godzin miesięcznie,
 inne: tygodniowo (ile godzin?) miesięcznie (ile godzin?).....
3. Czy uczestniczysz w wycieczkach szkolnych?
 tak nie (dlaczego?).....
4. Jakiego typu wyjazdy i wycieczki edukacyjne interesują cię najbardziej?
 wyjazdy do teatru, opery, operetki wyjazdy do kina
 wyjazdy do muzeum wycieczki krajoznawcze
 inne (jakie?)..... żadne (dlaczego?).....
5. Co zmieniłbyś/zmieniłabyś w swojej szkole i dlaczego?
.....

WSTĘP

Z tej publikacji dowiesz się:

- jak włączyć społeczność lokalną w planowanie oświatowe
- co zrobić, aby szkoła stała się częścią lokalnej wspólnoty
- jak zbudować lokalną koalicję instytucji i środowiska lokalnego na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży?

Kierujemy ją do przedstawicieli społeczności lokalnych zainteresowanych przyszłością swoich szkół. Pokazujemy, jak dzięki współpracy szkoły z instytucjami lokalnymi zbudować lokalną koalicję na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Najbardziej zadowoleni jesteśmy z uświadomienia rodzicom, jak ogromną rolę pełnią w procesie tworzenia dobrej szkoły.

Małgorzata Sowa, Jasienica Rosielny

Publikacja składa się z trzech części. W pierwszej opisujemy, **na czym polega koncepcja POST** (Polityki Oświatowej Samorządu Terytorialnego) oraz co się wydarzyło w ramach programu *POST – Strategia dla naszych dzieci*. Znajdują się tu również **informacje na temat najnowszej odsłony POST - programu pilotażowego *Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej***. Promuje on nowy model pracy szkoły skoncentrowanej na wyrównywaniu szans edukacyjnych, zapobieganiu przedwczesnemu wypadaniu uczniów z systemu szkolnictwa oraz podnoszeniu kompetencji kluczowych.

W drugiej części znajdują się **prezentacje osiągnięć wszystkich samorządów biorących udział w programie *POST – Strategia dla naszych dzieci*** wraz z opisem działań lokalnych koalicji, przykładami dobrych praktyk oraz rekomendacjami dla innych.

Trzecia część zawiera **materiały pomocnicze dla samorządów**, które powstały w trakcie realizacji projektu w gminach.

Bardzo dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w program *POST – Strategia dla naszych dzieci* i zapraszamy do zapoznania się z podsumowaniem jego efektów.

Projekt POST obudził w nas niesłychaną energię i chęć zrobienia czegoś dobrego na rzecz lokalnej oświaty.

Ewa Brodowy, Koszęcin

CZYM JEST POST?

POST (Polityka Oświatowa Samorządu Terytorialnego) to program prowadzony przez CEO od 1996 roku. Zaowocował opracowaniem na potrzeby samorządów procedury tworzenia lokalnej polityki oświatowej z udziałem miejscowej społeczności.

Polityka oświatowa samorządu terytorialnego to określenie lokalnych priorytetów oświatowych i opracowanie zgodnego z nimi wieloletniego planu działań oraz decyzji finansowych.

Szkoły, ich dyrekcje, nauczyciele oraz mieszkańcy gminy tworzą lokalne koalicje na rzecz rozwoju oświaty i proponują konkretne działania.

W POST włączyło się ponad **70 jednostek samorządowych**, w których przedstawiciele samorządu, rodzice, uczniowie, lokalni liderzy i przedsiębiorcy wspólnie z pracownikami oświaty tworzyli lokalne plany rozwoju edukacji.

W każdej z gmin realizujących założenia POST zadawano sobie pytania:

- Jak poprzez edukację zapewnić dzieciom i młodzieży dobrą przyszłość?
- Jak szkoła i środowisko lokalne wspiera rozwój i edukację naszych dzieci?
- Co my możemy zrobić, aby lepiej wesprzeć rozwój i edukację naszych dzieci?

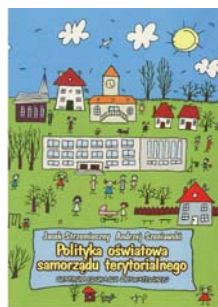
Dzięki aktywności członków koalicji wszyscy uczniowie w szkołach otrzymują drugie śniadanie!

Elżbieta Przystawko, Jonkowo

Stworzenie lokalnych koalicji na rzecz rozwoju oświaty spowodowało, iż **w każdej z gmin stała się ona „naszą oświatą” i „naszym problemem”**. Powstała przestrzeń do dyskusji o edukacji nie tylko w gronie nauczycieli, ale również mieszkańców. Efektem tych rozmów jest diagnoza słabych i mocnych stron lokalnej edukacji oraz stworzenie długoletnich planów polityki oświatowej.

Tworząc strategię oświatową, trzeba do niej przekonać jak największe grono osób. Ludzie muszą uwierzyć, że to ich strategia, że są jej autorami, a więc od nich zależy jej kształt. Wtedy przedsięwzięcie to ma szansę powodzenia. Pisanie strategii zza urzędniczego biurka, mija się z celem.

Ewa Brodowy, Koszęcin

§2

Program Polityki Oświatowej Samorządu Gminy Klucze w swym założeniu ma wypracować docelowo wizję absolwenta, który kończąc szkołę, w stopniu dobrym posługuje się językiem obcym, umiejętnie korzysta z technologii informacyjnej, posiada wiedzę ogólną, którą umiejętnie wykorzystuje w życiu i praktyce, jest odpowiedzialny, mądry, kreatywny, samodzielny i sprawny fizycznie. Ma ukształtowane postawy moralne i obywatelskie, jest otwarty na współpracę z innymi, komunikatywny, cechuje go dobre wychowanie. Potrafi odnaleźć się w otaczającej go zmiennej rzeczywistości.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Klucze.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Projekt uchwały w sprawie Polityki Oświatowej Prowadzonej przez Gminę Klucze jest efektem realizacji programu Polityki Oświatowej Samorządu Terytorialnego (POST) prowadzonej przy współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie.

W wyniku prowadzonych działań, w okresie od grudnia 2006 do października 2007 r. przeprowadzono:

1. Diagnozę placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Klucze.
2. Cykl spotkań środowiskowych mających na celu rozpoznanie oczekiwań społecznych w zakresie kierunków rozwoju oświaty.
3. Przy pomocy ankiet zebrano od rodziców, nauczycieli i uczniów informacje dotyczące potrzeb związanych z oświatą.
4. W grudniu 2006, czerwcu 2007 oraz październiku 2007 zorganizowano Lokalne Fora Oświatowe z udziałem przedstawicieli zainteresowanych grup społecznych, którzy wcześniej uczestniczyli w spotkaniach środowiskowych.

Przedstawione w projekcie uchwały cele strategiczne są konsekwencją wymienionych działań podsumowanych na ostatnim Forum Oświatowym.

MATERIAŁY POMOCNICZE

Ta część publikacji ma pokazać czytelnikowi, jak wyglądają przykładowe materiały wypracowane w samorządach biorących udział w programie *POST – Strategia dla naszych dzieci*.

Material 1. Projekt Uchwały Rady Gminy Klucze w sprawie lokalnej polityki oświatowej

Uchwała Nr

Rady Gminy Klucze
z dnia

w sprawie: założeń polityki oświatowej prowadzonej przez Gminę Klucze

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) oraz art. 5 ust. 5 i art. 5a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. z 2004 r. Dz. U. Nr 256 poz. 2572 ze zm.).

Rada Gminy Klucze uchwała:

§1

Przyjmuje się do realizacji następujące cele strategiczne w Polityce Oświatowej prowadzonej przez Gminę Klucze:

1. Integracja środowiska lokalnego.
2. Świadoma chęć działania dla dobra naszych dzieci.
3. Rozbudzenie aktywności społecznej.
4. Poprawa efektywności kształcenia
5. Dobre przygotowanie uczniów do egzaminów.
6. Umiejętne posługiwanie się językiem obcym i technologią informacyjną.
7. Wychowanie uczniów samodzielnych, odpowiedzialnych i tolerancyjnych.
8. Wzbogacenie oferty edukacyjnej i dostosowanie jej do uczniów o różnych potrzebach.
9. Kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych.
10. Podniesienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
11. Rozbudzenie i propagowanie przedsiębiorczości.

CO SIĘ WYDARZYŁO W EDYCJI 2006/07?

Uczestnicy programu *POST – Strategia dla naszych dzieci*:

- **Koszęcin** (woj. śląskie)
- **Zarszyn** (woj. warmińsko-mazurskie)
- **Klucze** (woj. małopolskie)
- **Zduńska Wola** (woj. łódzkie)
- **Jasienica Rosielna** (woj. podkarpackie)
- **Celestynów** (woj. mazowieckie)
- **Jonkowo** (woj. warmińsko-mazurskie)
- samorzady powiatu ełckiego – gminy:
Kalinowo, Stare Juchy (woj. warmińsko-mazurskie).

Jak to działało?

➔ Listopad 2006 r. – w każdym z samorządów zostaje powołany lokalny koordynator programu, który podejmuje się budowania lokalnej koalicji oświatowej na swoim terenie. Organizuje forum oświatowe i ustala listę osób, do których wysyła zaproszenia.

➔ Od listopada 2006 r. do listopada 2007 r. odbywa się 30 lokalnych forów oświatowych, po trzy w każdym samorządzie (jesienią 2006, wiosną 2007 oraz jesienią 2007).

Spotkanie, które odbyło się w Jasienicy Rosielnej, zapoczątkowało dialog między różnymi podmiotami pracującymi w obszarze oświaty (...). Wszelkie działania poprzedzające budowę lokalnej koalicji należy zaczynać od przekonania rodziców o słuszności i randze podejmowanych zadań.

Małgorzata Sowa, Jasienica Rosielna

➔ W każdym ze spotkań uczestniczy od kilkunastu do kilkudziesięciu lokalnych liderów, łącznie ponad 500 osób zaangażowanych w budowanie lokalnych koalicji w 10 samorządach. Stopniowo grono to powiększa się.

Spisaliśmy potrzeby, a także propozycje uczestników dotyczące priorytetów oświatowych w najbliższych latach. Po raz pierwszy w naszej gminie zebrano się grono osób wywodzących się z różnych środowisk i grup zawodowych po to, by wspólnie pracować na rzecz rozwoju oświaty, a przez to rozwoju gminy.

Ewa Brodowy, Koszęcin

➔ Na spotkaniach lokalnych forów oświatowych dyskutuje się na temat stanu oświaty w samorządach. Zespoły zadaniowe przygotowują ankiety, w których pytają mieszkańców, w tym rodziców, uczniów, nauczycieli, o ich potrzeby oświatowe. W wyniku rozpoznania oczekiwań społecznych powstają cele strategiczne, ważne dla całej społeczności lokalnej, które zostają zapisane w projektach uchwał do realizacji.

Nauczyciele z 8 placówek oświatowych wspólnie opracowali projekt „Super Szkoła”, w którym uczniowie realizują zajęcia kontynuujące działania zainicjowane w ramach „Szkoły Marzeń”. Dyrektorzy szkół udostępniają sale na zajęcia pozalekcyjne dla dzieci.

Jolanta Gliwińska, Klucze

➔ Podczas lokalnych forów oświatowych są dopracowywane pomysły dotyczące działań otwierających szkołę na społeczność lokalną. Część z nich zostaje zrealizowana od razu, dzięki współpracy szkoły z różnymi instytucjami lokalnymi. Odbývają się zajęcia pozalekcyjne, festyny rodzinne, wycieczki szkolne.

Dzięki współpracy wszystkich szkół w gminie, pozyskaliśmy spore środki z gminnego budżetu oraz z dotacji MEN. Zachęciliśmy grupę osób zainteresowanych wspieraniem działań oświatowych do powołania stowarzyszenia. Jest już w trakcie rejestracji!

Ewa Brodowy, Koszęcin

➔ Po każdej turze forów oświatowych koordynatorzy lokalni wraz z przedstawicielami samorządów przyjeżdżają na ogólnopolskie konferencje lokalnych forów oświatowych do Warszawy, podczas których dzielą się informacjami, wymieniają doświadczenia, wzajemnie się inspirują. Efekty swojej lokalnej pracy prezentują uczestnikom konferencji. Powstaje książeczka pomysłów dobrej praktyki POST.

Do największych osiągnięć tego roku zaliczamy powstanie Młodzieżowej Rady Gminy, której celem jest rozwijanie i upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży (...). Od przeszłego roku na terenie naszej gminy powstanie Centrum Kształcenia na Odległość na Wsi. Chcemy poprawiać i rozszerzać ofertę oświatową szkół gminnych, które według naszych założeń powinny stanowić centrum nauki i kultury w społeczności lokalnej.

Anna Chwiołka, Zduńska Wola

Powiat ELCKI, gminy: KALINOWO oraz STARE JUCHY
(woj. warmińsko-mazurskie)
Koordinator programu: Julia Burba
tel. (087) 621 83 00
e-mail: julia_burba@powiat.elk.pl

Powiat elcki w liczbach

Szkoły: 8 zespołów szkół
Uczniowie w powiecie: 4607
Nauczyciele w powiecie: 409
Instytucje zaangażowane w POST: 55
Mieszkańcy powiatu: 86 000
Najbliższe miasta: Białystok, Olsztyn

Podsumowanie działań koalicji

Na nasze zaproszenie przystąpienia do koalicji odpowiedziały: dwie gminy powiatu elckiego: Stare Juchy oraz Kalinowo, a także Urząd Miasta w Elku, szkoła wyższa – Regionalny Ośrodek Edukacyjny w Elku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Gminny Ośrodek Kultury w Starych Juchach, Gminny Ośrodek Kultury w Kalinowie, Straż Pożarna w Starych Juchach, Straż Pożarna w Kalinowie, organizacje pozarządowe: Elckie Centrum Aktywności Młodych oraz Elcki Hufiec ZHP. Koalicja dojrzewała podczas debat i spotkań roboczych z udziałem przedstawicieli samorządów, instytucji i organizacji pozarządowych aktywnych lokalnie i zainteresowanych wspólnymi projektami. Stworzyliśmy platformę współpracy poprzez sprzymierzenie partnerstwa publiczno- prywatnego. Kierujemy się zasadą, że dążenia partnerów są równorzędne.

Wybrane działania

- realizacja Programu Manufaktura Aktywności Młodych oraz **programu stypendialnego i grantów grupowych dla młodzieży i studentów** z powiatu elckiego
- realizacja projektów edukacyjnych i **warsztatów edukacyjnych: Gadające Kamienie** podczas **Pikniku Rycerskiego** w Gminie Stare Juchy
- realizacja projektu edukacyjnego połączonego z warsztatami dla dzieci i młodzieży **Straszny Zamek** podczas **Pikniku Harcerskiego** organizowanego na Zamku w Elku.

Planujemy

- animować środowiska szkolne do postaw bardziej aktywnych
- stworzyć z propozycji koalicji elckiej ofertę kulturalno-edukacyjną dla miasta, powiatu, gmin, by stały się częścią wizytówki Elku.

ZDUŃSKA WOLA (woj. łódzkie)
Koordynator programu: Anna Chwiolka
tel. (043) 825 33 62
e-mail: anna.chwiolka@ugzw.com.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 6
Uczniowie w gminie: 1352
Nauczyciele w gminie: 133
Instytucje zaangażowane w POST: 5
Mieszkańcy gminy: 11352
Najbliższe większe miasto: Zduńska Wola

Podsumowanie działań koalicji

Do koalicji zostały zaproszone następujące instytucje: Dom Kultury „Lokator” w Zduńskiej Woli, Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury „Na Pięterku”, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Zduńskiej Woli, Związek Młodzieży Wiejskiej, Koło Łowieckie „Dzik”. Członkowie koalicji zorganizowali: wystawy tematyczne w domach kultury, festyn ekologiczny z udziałem członków Koła Łowieckiego, zajęcia pozalekcyjne (koła zainteresowań) dla uczniów, **dożywianie dzieci ubogich z terenu gminy** (paczki żywnościowe).

Wybrane działania

Do największych osiągnięć tego roku zaliczamy **powstanie Młodzieżowej Rady Gminy** mającej na celu rozwijanie i upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży. Powołaliśmy Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Razem Łatwiej”, mające na celu działania na rzecz rozwoju edukacji i oświaty na terenie gminy Zduńska Wola. Uzyskaliśmy **dofinansowanie do budowy kolejnej pełnowymiarowej sali gimnastycznej** przy szkole gminnej.

Planujemy

Chcemy ciągle poprawiać i rozszerzać ofertę oświatową szkół gminnych, które naszym zdaniem powinny stanowić centra nauki i kultury w społeczności lokalnej. Od przyszłego roku na terenie naszej gminy powstanie Centrum Kształcenia na Odległość na Wsi.

Nasza wskazówka dla gmin, które chcą zbudować koalicję na rzecz oświaty na swoim terenie: wpływajcie na świadomość oświatową decydentów – wójta i radnych gminy.

PROGRAM PILOTAŻOWY DOBRZE UCZYĆ I OCENIAĆ W SZKOLE SAMORZĄDOWEJ

Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej jest najnowszym programem realizowanym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, który korzysta z doświadczeń programu POST.

Głównym celem programu *Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej* jest pokazanie możliwości i określenie warunków prowadzenia przez jednostki samorządu terytorialnego lokalnej polityki oświatowej, wspierającej podnoszenie efektywności stosowanych w szkołach metod nauczania i oceniania.

Program pilotażowy promuje wprowadzanie **nowego modelu pracy szkoły skoncentrowanej na wyrównywaniu szans edukacyjnych**, zapobieganiu przedwczesnemu wypadaniu uczniów z systemu szkolnictwa oraz podnoszeniu kompetencji kluczowych, zgodnie z założeniami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Program *Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej*:

- **przygotowuje nauczycieli do zwiększenia zakresu stosowania oceniania kształtującego** i do wprowadzenia wiążących się z tym zmian w metodach nauczania,
- umożliwia gronu pedagogicznemu **wprowadzenie zmian w organizacji pracy szkoły, zgodnie z zasadami wypracowanymi w programie *Szkola ucząca się***, prowadzonym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności,
- **przygotowuje jednostki samorządu terytorialnego i szkoły do realizacji działań określonych przez Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013.**

Do udziału w programie zostały zaproszone **72 samorządy** z całej Polski, które wytypowały do uczestnictwa w pilotażu **204 szkoły**. W ramach programu szkoły uczestniczą w szkoleniach stacjonarnych i wyjazdowych, kursie internetowym oraz spotkaniach Lokalnych Forów Oświatowych.

Partnerzy programu:

Informacji o programie udziela:

Piotr Matuszak, tel. (022) 622 00 89 wew. 116, e-mail: piotr.matuszak@ceo.org.pl

Strona internetowa programu: www.ceo.org.pl/porta/b_sus_pilotaz

PREZENTACJE SAMORZĄDÓW – UCZESTNIKÓW PROGRAMU POST – STRATEGIA DLA NASZYCH DZIECI

CELESTYNÓW (woj. mazowieckie)

Koordinator programu: Marzena Kuczyńska
tel. (022) 789 70 10, e-mail: marzena.qczyńska@plusnet.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 5
Uczniowie w gminie: 1390
Nauczyciele w gminie: 144
Instytucje zaangażowane w POST: 14
Najbliższe miasto (powiatowe): Otwock

Podsumowanie działań koalicji

Do koalicji zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich szkół w naszej gminie, zastępcę wójta Gminy Celestynów, przedstawicieli Komisji Oświaty, przedstawiciela Fundacji *Nauka – Sport – Rekreacja* działającej przy Zespole Szkół, przedstawiciela Gminnego Ośrodka Kultury, sołtysa Celestynowa oraz sponsorów wspierających działalność Fundacji i Zespołu Szkół.

Wybrane działania

Zorganizowaliśmy imprezę dla mieszkańców gminy „Rodzinny Piknik Sportowo-Ekologiczny” w Zespole Szkół w Celestynowie. W programie pikniku znalazły się m.in. przedstawienia ekologiczne, pokaz mody ekologicznej, rodzinna rywalizacja sportowa. W trakcie pikniku zorganizowano także zbiórkę surowców wtórnych. Dochód zasilił konto fundacji, której głównym zadaniem jest wspieranie Zespołu Szkół w Celestynowie w zakresie rozwoju bazy szkoły oraz organizacji atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych. Ponadto dofinansowaliśmy **wyjazd uczniów** na wykład z fizyki na Uniwersytecie Warszawskim, zakupiliśmy **pomoce książkowe** dla wychowawców oraz **podręczniki** dla jednego z uczniów.

Planujemy (w ramach działalności fundacji)

- sponsorowanie zakupu mundurków dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej
- dofinansowanie wyjazdów na basen dla uczniów Zespołu Szkół w Celestynowie
- ufundowanie stypendium za I miejsce na „Złotej Liście” (dla najlepszego ucznia w szkole)
- sponsorowanie nagród dla zwycięzców w konkursach matematycznym i języków obcych.

KOSZĘCIN (woj. śląskie)

Koordinator programu: Ewa Brodowy

tel. (034) 35 76 100 w. 119

e-mail: ebrodowy@konto.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 6
Uczniowie w gminie: 1156
Nauczyciele w gminie: 136
Instytucje zaangażowane w POST: 18
Mieszkańcy gminy: 11 555
Najbliższe większe miasto: Częstochowa

Podsumowanie działań koalicji

Do budowania koalicji oświatowej zaprosiliśmy: nauczycieli, rodziców, dyrektorów placówek oświatowych, domów kultury, przedstawicieli Nadleśnictwa Koszęcin, Centrum Edukacji Regionalnej przy Zespole Pieśni i Tańca „Śląsk”, Fundacji LGD „Spichlerz Górnego Śląska”, Ochotniczych Straży Pożarnych, przedstawiciela Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli emerytów i radnych gminy Koszęcin.

Wybrane działania

Dzięki współpracy wszystkich szkół w gminie pozyskaliśmy spore środki z jej budżetu oraz dotacji MEN na program *Szansa na sukces*. W ramach programu zorganizowaliśmy dla wszystkich naszych placówek **dodatkowe zajęcia wyrównawcze** oraz **pozalekcyjne**, odbywające się w Klubach Młodych Ciekawych Świata. Zorganizowaliśmy **wyjazdy na basen** oraz **zajęcia z psychologiem i logopedą**. Powołaliśmy Centrum Doksztalcania i Wzajemnej Wymiany Wiedzy i Doświadczeń dla osób dorosłych. Dzięki naszym staraniom i współpracy z Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bytomiu, powstanie także Ośrodek Kształcenia na Odległość dla mieszkańców gminy. Zachęciliśmy grupę osób zainteresowanych wspieraniem działań oświatowych do powołania stowarzyszenia.

Planujemy

- przygotowanie projektu uchwały Rady Gminy o kierunkach i priorytetach naszej strategii oświatowej
- zebranie, uporządkowanie i spisanie naszych pomysłów dotyczących działań na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz doksztalcania dorosłych
- kontynuowanie działań podjętych w tym roku i podjęcie prób rozszerzenia naszej lokalnej koalicji oświatowej.

KLUCZE (woj. małopolskie)
Koordinator programu: Jolanta Gliwińska
tel. (032) 642 81 92
e-mail: fok1@tlen.pl

Moja gmina w liczbach

Liczba szkół: 10
Uczniowie w gminie: 1690
Nauczyciele w gminie: 183
Instytucje zaangażowane w POST: 68
Liczba mieszkańców gminy: 14 848
Najbliższe miasto (powiatowe): Olkusz

Podsumowanie działań koalicji

Do lokalnej koalicji zaprosiliśmy nauczycieli, młodzież, rodziców ze wszystkich placówek oświatowych z terenu gminy, władze samorządowe, lokalne stowarzyszenia, Rady Sołeckie, Koła Gospodyń Wiejskich, Gminny Ośrodek Kultury i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Budowanie Partnerstwa Edukacyjnego i współtworzenie lokalnej polityki oświatowej przeprowadzone zostało w oparciu o diagnozę stanu bieżącego lokalnej oświaty oraz liczne spotkania środowiskowe. W wyniku spotkań sprecyzowaliśmy oczekiwania społeczne i wskazaliśmy kierunki rozwoju oświaty zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. Nauczyciele z ośmiu placówek oświatowych opracowali projekt *Super Szkoła*.

Wybrane działania

Szkoły włączyły się w realizację projektu *Multimedialny przewodnik po Ziemi Kluczewskiej* i udostępniły sale komputerowe, w których organizowano **zajęcia informatyczne** dla społeczności lokalnej, a uczniowie pod opieką nauczycieli opracowywali strony internetowe swoich miejscowości. Zorganizowaliśmy zajęcia pozalekcyjne: **kółka przedmiotowe, zajęcia artystyczne, wycieczki edukacyjne** w ramach projektu *Super Szkoła*. W dwunastu sołectwach powstały **Ogólnodostępne Punkty Internetowe**, w których dzieci, młodzież i dorośli poznają programy komputerowe oraz internet. Wyróżniający się w nauce **uczniowie zostali objęci pomocą stypendialną** – środki na stypendia pochodzą z budżetu gminy.

Planujemy

- doposażyć szkoły w pomoce naukowe i sprzęt
- powołać Gminny Zespół Specjalistów złożony z logopedy, psychologa i pedagoga
- wspierać nauczycieli w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji, pozwalających na nauczanie drugiego przedmiotu

JASIENICA ROSIELNA (woj. podkarpackie)
Koordinator programu: Małgorzata Sowa
tel. (013) 43 06 013, e-mail: gos.sow@interia.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 7
Uczniowie w gminie: 1040
Nauczyciele w gminie: 108
Instytucje zaangażowane w POST: 7
Mieszkańcy gminy: ponad 7 500
Najbliższe większe miasto: Brzozów

Podsumowanie działań koalicji

Do koalicji zaprosiliśmy dyrektorów wszystkich placówek oświatowych z gminy, wójta gminy, przewodniczącego Rady Gminy, Komisję Oświatową Rady Gminy, przedsiębiorców prowadzących swoją działalność na naszym terenie, proboszcza miejscowej parafii, sołtysa wsi Jasienica, przewodniczących i przedstawicieli Rady Rodziców. Uczestnicy aktywnymi metodami pracy stworzyli model „idealnego wychowanka – absolwenta”, opisali „dobrą szkołę” oraz szukali sposobów wprowadzenia swoich planów w życie. Członkowie koalicji zgodnie stwierdzili, że szkoły wiedzą, jak osiągnąć wyznaczone cele, potrzebują jedynie pomocy i wsparcia w poszukiwaniu dodatkowych (pozabudżetowych) środków finansowych.

Wybrane działania

Rodzice zorganizowali dochodowe „Karnawałowe spotkanie opłatkowe”, a pieniądze przeznaczyli na **zakup lektur do biblioteki szkolnej, doposażenie oddziałów przedszkolnych** oraz zakup instrumentów muzycznych i strojów dla zespołu tanecznego i teatralnego. Wymiana doświadczeń dyrektorów szkół zaowocowała powstaniem kilku wniosków o dofinansowanie i pozyskaniem środków na wycieczki i zajęcia pozalekcyjne dla uczniów. **Zrealizowaliśmy 9 projektów edukacyjnych**, które pozwoliły zorganizować bogaty wachlarz zajęć pozalekcyjnych: edukacyjnych, turystyczno-geograficznych, tanecznych, muzycznych, rękodzielniczych, sportowych, teatralnych, filmowych, redakcyjno-dziennikarskich, plastycznych, terapeutycznych oraz 10 wycieczek jedno- lub dwudniowych.

Planujemy

Chcemy przekonać Radę Gminy, że warto w sposób formalny powołać Gminne Forum Oświatowe jako organ doradczy Rady Gminy i wójta oraz zatrudnić jednego etatowego pracownika w gminie odpowiedzialnego wyłącznie za oświatę, a następnie przeszkolić go w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych dla gminnej oświaty.

JONKOWO (woj. warmińsko-mazurskie)

Koordinator programu: Elżbieta Przystawko

tel. (089) 512 92 21, e-mail: elaprzystawko@wp.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 4

Uczniowie w gminie: 669

Nauczyciele w gminie: 73

Instytucje zaangażowane w POST: 10

Mieszkańcy gminy: 5952

Najbliższe większe miasto: Olsztyn

Podsumowanie działań koalicji

Do budowania koalicji zaprosiliśmy: wójta gminy, sekretarza, przedstawicieli komisji oświaty Rady Gminy, wiceprzewodniczącą Rady Gminy, przedstawicieli stowarzyszeń, dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury, kierownika GOPS, dyrektorów szkół i przedszkola, pedagogów. Udało nam się przeprowadzić diagnozę wstępną lokalnej oświaty oraz ustalić priorytety jej rozwoju. Udoskonaliliśmy pomysły działań dotyczących otwarcia szkoły dla społeczności lokalnej przy zaangażowaniu rodziców i sponsorów. Dzięki aktywności członków koalicji wszyscy uczniowie w szkołach otrzymują drugie śniadanie.

Wybrane działania

Szkoły naszej gminy realizują wiele projektów np. *Zmagania z ortografią*, *Dzień Ziemi*, *Dzień Języków Europejskich*, *Trzymaj formę*, *W zgodzie z tradycją*. Cyklicznie organizowane są festyny rodzinne, Dni Otwartej Szkoły, święta szkoły. Prowadzone są **akcje wypoczynku na terenie szkoły w czasie ferii zimowych oraz wakacji**. Odbywają się wycieczki szkolne, rajdy piesze i rowerowe, wyjazdy do teatru, na basen. Najzdolniejsi uczniowie gimnazjum w ramach projektu *Uczeń szczególnie uzdolniony* biorą udział w zajęciach prowadzonych przez pracowników naukowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Gimnazjaliści realizują zadania ogólnopolskiego projektu *Przyjazna Szkoła*. Prężnie działa koło PCK. Sukcesy odnoszą Szkolne Kasy Oszczędności. Organizowane są kiermasze, loterie oraz konkursy. **Dzieci i młodzież korzystają z opieki logopedy oraz terapeutów**. Część zajęć jest kontynuacją działań *Szkoły Marzeń* (zakończonego już programu CEO).

Planujemy

kontynuację działań, regularne spotkania i fora oświatowe, doprowadzenie do powstania *Strategii Rozwoju Oświaty Gminy Jonkowo* i przygotowania stosownych uchwał.

ZARSZYN (woj. podkarpackie)

Koordinator programu: Bogumiła Bętkowska

tel. (013) 46 71 038, e-mail: oswiata@zarszyn.pl

Moja gmina w liczbach

Szkoły: 9

Uczniowie w gminie: 1099

Nauczyciele w gminie: 127

Instytucje zaangażowane w POST: 25

Mieszkańcy gminy: 9305

Najbliższe miasto (powiatowe): Sanok

Podsumowanie działań koalicji

Do koalicji zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich szkół w naszej gminie, Komisję Oświaty, Kultury, Ładu i Porządku Rady Gminy Zarszyn, przedstawicieli organizacji społecznych, klubów sportowych, biblioteki publicznej, przewodniczących Rad Rodziców, Koła Gospodyń Wiejskich oraz sponsorów. Powołany został czteroosobowy zespół roboczy, który zajmował się analizą danych, zbieraniem informacji o lokalnych potrzebach, opracowaniem projektów działań. Pozostali członkowie koalicji wspierali działania poprzez udostępnianie lokali i sprzętu na spotkania oraz przygotowanie ich. Wójt Gminy Zarszyn zobowiązał się zarezerwować środki finansowe w budżecie gminy na wkład własny do realizacji złożonych projektów działań oświatowych. Udało się zdiagnozować stan oświaty lokalnej. Przygotowaliśmy projekt uchwały w sprawie polityki oświatowej w Gminie Zarszyn na lata 2008 – 2013.

Wybrane działania

Stworzyliśmy **zespół do pisania wniosków o granty przeznaczone na cele edukacyjne**. Do zespołu włączyliśmy szkoły, które do tej pory nie korzystały z tego typu działań. Dzięki temu realizowane są wspólne projekty, na przykład **wycieczka integracyjna** śladami ikon w ramach programu *Janko Muzykant*, *Ta ziemia od innych mi droższa*, renowacja ścieżki edukacyjno-przyrodniczej, upiększenie terenów wokół szkół. W ramach koalicji z Nadleśnictwem Rymanów zrealizowaliśmy program *Dzień drzewa*, w którym rodzice i pracownicy nadleśnictwa wspólnie sadzili drzewa. Złożyliśmy wniosek i otrzymaliśmy fundusze z programu *Wioska Internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich*.

Planujemy

- dofinansowywanie wyjazdów na basen dla uczniów szkół gminy Zarszyn
- sponsorowanie nagród dla zwycięzców w konkursach przedmiotowych
- sfinansowanie szkolenia dla instruktorów sportowych, szczególnie sportów zimowych
- wspólny piknik majowy
- pisanie i realizację wspólnych projektów w ramach programów operacyjnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2007-2013.